

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ของ

เทศบาลตำบลกุสุมาลย์
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ความหมายของความเสี่ยงและความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง

หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงคซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบ หรือทำให การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงคและเป้าหมายของเทศบาลตำบลกุสุมาลย์ ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Consequence) ที่ได้รับ และโอกาสที่เกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

วัตถุประสงคของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อสร้างมาตรการในปองกัน สกัดกั้น ลด และปดโอกาสการทุจริต

๒. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจตอการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับตาง ๆ

๓. เพื่อเพิ่มมูลคาขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีสวนได้สวนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององคกร์

๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

กรอบแนวคิดที่เกี่ยวของกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริต คอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พรอมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองคกร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุงสู่การเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของสวนราชการให้มีความโปรงใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้ เกิดการ

ทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คูมือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใชเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และ ปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับคำคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI) ได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต
ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใชอำนาจและตำแหน่งหน้าที่
ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใชจ่ายงบประมาณ

ซึ่งได้ให้นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM ไว้ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติอนุญาต ได้แก่ การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการใหบริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหนงใดตำแหน่ง หนาที่ ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ได้แก โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกงบประมาณ ประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงิน

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลกุสุมาลย์

มี ๕ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

(๑) การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
(๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
(๓) การกำหนดเกณฑการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
(๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต
(๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

<u>ขั้นตอนที่ ๑</u> การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงาน

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

<u>ขั้นตอนที่ ๒</u> การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงาน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การอนุมัติ TOR และราคากลาง	กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ประกอบการเสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอน	๒	๔	๘	ปานกลาง
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อ	ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อ เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ	๑	๔	๔	ต่ำ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ค่าตอบแทนเพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญา หรือมีการเรียกรับสินบน	๒	๕	๑๐	สูง

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

➢ โอกาสที่จะเกิด **(Likelihood)** พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

➢ ผลกระทบ **(Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	โอกาศเกิดการทุจริต
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการเงิน

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	ระดับความรุนแรง
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑ บาทถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาทถึง ๕๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาทถึง ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

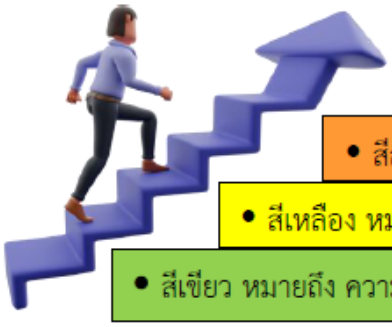
เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบที่จะเกิด	ระดับความรุนแรง
๕	สูงมาก	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	สูง	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
๓	ปานกลาง	สังคมให้ความสนใจ
๒	น้อย	หน่วยตรวจสอบภายในหรือภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๑	น้อยมาก	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีร้องเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับ ต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน							
ลำดับ	**ขั้นตอนการดำเนินโครงการ**	**ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต**	**ระดับความเสี่ยง**	**มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต**	**วิธีดำเนินการ**	**ระยะเวลาดำเนินการ**	**ผู้รับผิดชอบ**
๑.	การอนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ประกอบการที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอน	๘	๑. มีแนวทางในการจัดทำ TOR ๒. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้เข้ามาเป็นประธานในการจัดทำ TOR	๑. หน่วยงานมีแนวทางในการจัดทำ TOR ซึ่งสอดคล้องตามระเบียบของกรมบัญชีกลาง ๒. หน่วยงานแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกที่มีความรู้เข้ามาเป็นประธานในการจัดทำ TOR	ต.ค. ๖๘ - เม.ย. ๖๙	กองคลัง
๒.	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อ	ผู้ขายใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรม การจัดซื้อ เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่างๆ	๔	๑. แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจรับ ๒. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจัดประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการจัดทำ TOR เพื่อพิจารณาทำความเข้า ใจการตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตาม TOR และข้อเสนอของผู้ประกอบการ	๑. หน่วยงานแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญจากภายนอกเข้ามาเป็นประธานคณะกรรมการตรวจรับ ๒. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการจัดทำ TOR หลังจากลงนามสัญญาจ้างเรียบร้อยแล้ว	ม.ค. ๖๙ - ก.ย. ๖๙	กองคลัง

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน							
ลำดับ	**ขั้นตอนการดำเนินโครงการ**	**ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต**	**ระดับความเสี่ยง**	**มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต**	**วิธีดำเนินการ**	**ระยะเวลาดำเนินการ**	**ผู้รับผิดชอบ**
๓.	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทนเพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	๑๐	๑. การออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่ง มอบงานตามงวดที่กำหนด ๒. มีมาตรการการตรวจรับงานโดยเปิดเผย โปร่งใส ตรวจ สอบได้	๑. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ออกใบตรวจรับพัสดุเมื่อมีการส่งมอบงาน ตามงวดที่กำหนดและตรวจรับพัสดุให้สอดคล้องกับรายการส่งมอบงานตาม TOR ๒.ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกภารกิจ/สำนัก อื่นๆ รับทราบและเชิญชวนเข้าร่วมสังเกตการณ์ และเปิดโอกาส ให้มีการซักถาม	ม.ค. ๖๙ - ก.ย. ๖๙	กองคลัง